



Fremsat den 21. januar 2021 af Jane Heitmann (V), Martin Geertsen (V), Sophie Løhde (V), Ellen Trane Nørby (V), Karina Adsbøl (DF), Mette Thiesen (NB) og Henrik Dahl (LA)

Forslag til folketingsbeslutning om plejhjemsbestyrelser og styrket bruger- og pårørendeinddragelse

Folketinget pålægger regeringen inden den 1. juli 2021 at fremsætte et lovforslag om indførelse af obligatoriske lokale plejhjemsbestyrelser på landets kommunale plejehjem.

Plejehjemsbestyrelserne skal sikre bedre inddragelse i hverdagen af beboerne, de pårørende, lokale ildsjæle, kommunale repræsentanter m.fl., der skal have større indsigt

i og indflydelse på aktuelle og lokale beslutninger med betydning for hverdagen på plejehjemmet. Den enkelte plejhjemsbestyrelse skal kunne holde ledelsen ansvarlig i forhold til at sikre, at de ældre bliver mødt af en værdig ældrepleje med nærvær og omsorg.

Bemærkninger til forslaget

Baggrund for forslaget

Forslagsstillerne (Venstre, Dansk Folkeparti, Nye Borgerlige og Liberal Alliance) ønsker at sikre en større selvbestemmelse i hverdagen for den enkelte borger. Det skal ske, ved at den offentlige sektor sætter borgeren først.

Forslagsstillerne mener, at indførelsen af frit valg på en række af de store velfærdsområder i forhold til bl.a. sygehusbehandling, udredning, dagtilbud, personlig pleje og hjemmehjælp har haft en god effekt på kvaliteten af den behandling, danskerne modtager. Forslagsstillerne er enige om, at formålet med indførelse af frit valg hele vejen igennem har været at sætte det enkelte menneskes ønsker og behov før systemets og højne kvaliteten af de tilbud, der er.

Frit valg giver borgeren indflydelse på sit eget liv. Frit valg sikrer borgeren mulighed for at vælge mellem de velfærdsydelser og tilbud, der passer dem bedst, og det skaber sund konkurrence mellem både offentlige og private leverandører, som kan være med til at løfte kvaliteten i de ydelser, borgeren modtager.

Forslagsstillerne er enige om, at frit valg bidrager til at løfte kvaliteten for både behandling og omsorg. Sådan skal det fortsat være fremover. Det afgørende er ikke, om valget falder på et offentligt eller et privat tilbud, men at konkurrencen løfter kvaliteten for den enkelte over hele linjen. Det gælder desuden også borgerens frie valg til at vælge, hvor man gerne vil bo, uanset om det er i en offentlig eller i en friplejebolig. Vi er nået langt, men er endnu ikke i mål. Det gælder også på ældreområdet, hvor der for mange steder ikke er noget reelt frit valg, ligesom der er behov for en markant styrket bruger- og pårørendeinddragelse.

Hen over sommeren 2020 har der været stor debat om forholdene på danske plejehjem. TV 2's optagelser på Kongsgården i Aarhus dokumenterede, hvordan ældre mennesker bliver behandlet uværdigt og uacceptabelt på nogle af landets plejehjem, jf. tv2.dk: »Disse skjulte optagelser på plejehjem afslører »umenneskelig behandling« af 90-årig kvinde«, den 28. juli 2020. De triste og hjerteskrærende historier fra virkelighedens verden har vist, at kulturen på nogle plejehjem handler om systemet før den ældre. De nedslående historier har vist, at ledelsen nogle steder ikke evner at lede, men blot administrerer de enkelte plejehjem. Og det er eksempler, som har vist, at der langt fra altid bliver lyttet, hverken til den ældre eller de pårørende.

Det er ikke acceptabelt.

For det er et grundlæggende brud på den samfundskontrakt, man indgår, når man går på arbejde og betaler skat., og når man er borger i Danmark. Ældre mennesker i Danmark har krav på en værdig, god og tryk ældrepleje, når behovet opstår. Efter et langt liv skylder vi vores ældre at tage os

godt af dem. Hvis ikke velfærdssamfundet leverer den service, nærvær og omsorg, som vores ældre har fortjent, smuldrer fundamentet for det velfærdssamfund, som kendetegner Danmark.

Forslagsstillerne ønsker et velfærdssamfund, hvor vi tager udgangspunkt i den enkelte ældres behov. Et plejehjem er beboernes hjem. Derfor skal de ældre, deres pårørende og centrale ressourcer i lokalsamfundet også have større indflydelse på hverdagen på plejehjemmet. Det er afgørende med en nærværende og synlig ledelse, og at beboere og pårørende har en direkte mulighed for at råbe op, hvis lederne ikke evner at løfte opgaven. Den holdning bakkes op af både Ældre Sagen, Alzheimerforeningen og andre interessenter på dette felt.

Indførelse af plejehjemsbestyrelser

Som eksemplerne fra landets plejehjem har vist, mangler ældre og deres pårørende nogen, de kan gå til, hvis kvaliteten ikke er tilstrækkelig, eller hvis meldinger om uværdig behandling ikke bliver taget alvorligt.

TV 2's dokumentar »Plejehjemmene bag facaden« viser med alt tydelighed, at de pårørende har forsøgt at råbe plejehjemsledelsen op uden held. Og hverken hverdagen i Aarhus eller Randers, som TV 2's dokumentar beskriver, er enkeltstående tilfælde – desværre. Der mangler med andre ord et organ på de danske plejehjem, som beboere og pårørende kan gå til, og som i samarbejde med ledelsen kan adressere de udfordringer, der måtte være, men også kan sikre nærværende og synlig ledelse.

Derfor ønsker forslagsstillerne med inspiration fra skoleområdet at oprette obligatoriske plejehjemsbestyrelser i tilknytning til de enkelte plejehjem. Plejehjemsbestyrelsen på det enkelte kommunale plejehjem kan foruden ledelse og medarbejderrepræsentation bestå af beboere, pårørende, ildsjæle fra lokalsamfundet og f.eks. et medlem af kommunalbestyrelsen i den enkelte kommune – med et flertal af valgte repræsentanter og en formand, som udgår fra disse repræsentanter.

De skal fungere som et lokaldemokratisk organ, som skal kunne holde ledelsen ansvarlig og sikre større indsigt i og indflydelse på de beslutninger, der har betydning for hverdagen på det enkelte plejehjem.

Bestyrelsens konkrete virkefelt og beføjelser skal fastlægges sammen med interessenter på området i forbindelse med lovgivningsarbejdet. Forslaget vurderes ikke at medføre væsentlige merudgifter for kommunerne. Eventuelle udgifter til opstart af bestyrelserne i 2021 finansieres på finansloven for 2021.

Skriftlig fremsættelse

Jane Heitmann (V):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om plejehjemsbestyrelser og styrket bruger- og pårørendeinddragelse.

(Beslutningsforslag nr. B 120)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.